

Nr. 1. Juni 1944.

Landet krever idag at alle lag i vårt samfunn gjør sin innsats. Våre rekker blir stadig uttynnet. Våre fjerne og fengslede kamerater krever at kampen fortsettes. Slik som situasjonen er med henrettelser og deportasjoner hver eneste dag, er det på tide at alle vi unge setter set-ter krefter og vilje inn på å gjøre noe for landet.

Gjør "Grandvinduet" til skamme og vis at det ikke er håret og nisse-luen det kommer an på.

Vi står nå på et vendepunkt i kampen mot Tyskland. Ute i verden blir aksemaktene stadig drevet tilbake. Våre allierte spenner sine krefter til toppytelser, de små som de store. De kan trekke fram alle de okku-perte land med Danmark og Jugoslavia som særlig lysende eksempler på offervilje hos en underkuet. Sabotasje og gerilja er dagligdags hen-dinger som forårsaker ubotelige skader for okkupasenten. Alt dette står som bakgrunn for vår egen tildels svake innsats. Vi følger nå sakte og usikre etter i de andres fotefar. Vi har ikke lyst på å få et Jugosla-via. Spørsmålet er likevel: Hva er vår plikt? Hva skal vi svare ved forhandlingsbordet når Churchill spør: "Hva gjorde dere?" Vi kan ikke slå oss til tåls med at handelsflåten vår har "reddet" England, og at vi har så og så mange mann "over The...". Det er oss på hjemmefronten det kommer an på. Lærere og studenter, lærer og lærling, vi kan ikke tale alt. Vi kan i kampens hete ikke svike landet. Norsk ungdom! Husk at vi har over tusen års nasjonal frihet å kjempe for. La oss reise oss opp over binders- og hønseringstadiet. Vi må slutte med de tomme demonstra-sjoner. Sett dere heller ved siden av tyskere på trikken, men yt noe! Det landet trenger idag er positiv innsats. Slutt dere sammen i små grupper, og begynn, om ikke annet, med å trene. Lær dere orientering, førstehjelp og våpenbruk, hvis der er anledning til det. Vi ønsker ikke krig, men "også vi når det blir krevet --". Blir det krig, må vi være forberedt. Vær sterk, og gjør dermed andre sterke!

Hjemmefronten.

I forrige uke kom det til et sammenstøt i Søndre Land. En dessertert østerrisk offiser hadde sammen med en norsk advokat startet en skole til militær opplæring av nordmenn. Dette fikk tyskerne greie på og omringet advokatens hus som tjente som utdannelseleir. Men etter en kort kamp måtte tyskerne trekke seg tilbake for å vente på forsterkninger. Da re-servene kom fram, kunne de allikevel ikke gå til angrep, fordi nordmen-nene hadde satt fyr på huset. Da så tyskerne rykket fram, fant de ingen. Biden ble det noen småtreffinger i skogene, men de fleste kom seg unna.

Ère være de falne!

Militærtraktaten.

Den tyske propaganda har atter mant fram "bolsjeviki-spøkelset" for oss. Sovjet skal angivelig med assistanse fra England og Amerika overta den militære og den sivile forvaltning av Norge så snart landet er befridd.

Den virkelige sammenheng er imidlertid den at England, Amerika og Russland har avtalt med den norske regjering at de allierte stormakter skal holde landet besatt så lenge den militære situasjon krever det.

K r i g s n y t t . Det som dominerer denne ukes begivenheter, er de alliertes inntagelse av Roma. Det som førte til dette, er den raske framrykning som i de siste dager har funnet sted sør for byen. Søndag kveld ble det meldt over London-kringkasteren at den 5. armés tropper kjempet i Romas forsteder. Like før dette framstøt oppfordret general Alexander Romas innbyggere til å holde seg innendørs, "for", sa han, "det er av stor viktighet at framrykningen skjer så raskt som mulig, for å kunne tilføye de flyktende tyske arméer et knusende slag før de når sine nye stillinger nord-vest for byen. En frontkorrespondent melder at framrykningen gikk så fort at befolkningen var slått av forbauselse. Da de første panservogner nærmet seg utkanten av byen, sto folk i store mengder og skrek av begeistring, barna ropte etter slikkerier og soldatene kastet sigaretter til befolkningen. Et sted møtte troppene et brudedefølge på veg fra kirken. - Senere ble det meldt at troppene sto ved bygrensen, og mandag morgen rykket den 5. armés tropper inn i byen på riksveg nr.6. Mandag formiddag ble det oppgitt at Roma fullstendig var i de alliertes hender etter en del sporadisk motstand og kamp mot krypskyttere. Kl. 15. mandag ble det meldt at troppene hadde overskredet Tiber på flere steder.

L u f t k r i g e n : Lørdag rettet allierte fly flere angrep mot krigsviktige anlegg på franskekysten. Kjemiske fabrikker i Leverkusen ble også bombet. Mandag morgen fløy sterke avdelinger flygende festninger og Liberator-bombefly inn over Frankrike. Av målene var bl. a. en radiostasjon i utkanten av Paris. Under dette angrepet ble 44 tyske fly skutt ned. Dette i tillegg til de kraftige flyangrep mot tyske radiostasjoner i forrige uke, har resultert i at over 40 % av de tyske stasjoner er ute av drift. Fra Frankrike meldes at som følge av flyangrep og sabotasjer er ødelagt over 1/3 av de lokomotiver som er kontrollert av tyskerne i Frankrike. Den invasjonen kommer vil dette ha enorm betydning, for uten kommunikasjonsmidler står tyskerne maktesløse overfor invasjonstroppene.

H e i m e f r o n t e n : Søndag rettet Øksnevad en appell til den norske ungdom. Det het bl. a.: "Det var et dristig skritt, ledelsen for heimefronten tok, da den ga ordre til at arbeidsmobiliseringen skulle saboteres. Ville dette lykkes? Var det norske folket så sammensveiset som det burde være? Begivenhetene har vist at det var så. Men selv om vi har vunnet kampen i første omgang, må vi være forsiktige. Det er ganske sikkert at nazistene vil forsøke seg igjen og da må det ikke lykkes dem bedre enn før." Norsk ungdom! Selv om du kanskje ikke er i den farlige alderen, kan du være i faresonen. Vi har eksempler på at tyskerne kan finne på alt for å få gjennomført sine forbryterske handlinger. I Jugoslavia f. eks., ble det gitt ordre til at alle elever ved de høyere almenkoler skulle skytes fordi de ikke ville gå med på en arbeidsmobilisering. Videre sa han: "-- selv om du kanskje ikke er med i noen organisasjon, kan du være til stor nytte. Den enkleste måten du kan hjelpe ungdommen på i dag, er at du ikke vet noe. Du vet ikke hvem som arbeider hos naboen, du vet ikke om naboen har noen gjester, har fått nye tjenestefolk. Du vet ikke hvem som lever i naboens skog, heller ikke i din egen. Du vet i det hele tatt ingen ting." Videre rettet han en inntrengende appell til befalet i A.T.: "Dere som enda er befalsmenn i den såkalte arbeidstjeneste, dere må nå være klar over hvilken landsfientlig organisasjon dere er med på å støtte. Dere som sitter på A.T.s kontorer og kjenner til det råtne innen organisasjonen, slutt, slutt innen det er for sent med å hjelpe en fremmed makt i dens arbeid med å nazifisere Norge. - De som ikke nå er klar over hva de er med på, vil få en streng straff," sluttet Øksnevad sin tale.

UNGDOM OG
HANDLING

Nr. 2. 13. Juni 1944.

Invasjonen er nå et faktum. Tirsdag den 6. juni begynte de allierte sitt storangrep mot "Festung Europa". Landsetningen foregikk tidlig tirsdag morgen mellom Le Havre og Cherbourg. Dette er det største krigsskuespill som verdenshistorien kan oppvise. Den frie verdens krigskorrespondenter som har deltatt i landsetningen skriver at de aldri før har sett en kraftigere innsats under så vanskelige forhold. Øverstbefalende for de Alliertes ekspedisjonstropper, general Eisenhower, har uttalt at resultatene er helt ut tilfredsstillende.

Dette viser oss at krigen i Europa er trådt inn i den avgjørende fase, og det er ikke umulig, men tvert imot meget sannsynlig at operasjonene også blir henlagt til Norge. De forente nasjoners soldater som setter sitt liv inn i kampen mot den felles fiende, krever at vi også gjør vår innsats. Tusenvis av unge gutter og jenter er forlenget organisert i forskjellige aktive grupper hvor de utrettelig arbeider mot de tyske og nazistiske "myndigheter". De kjemper i dag - og de er beredt til å yte enno mere når signalet til åpen kamp blir gitt. Dere unge som framleis står utenfor dette - bryt ut av passiviteten - gjør deres innsats i dag og forbered dere til det som kommer.

Og til dere foreldre, legg ikke unødige vanskeligheter i veien for unge, men hjelp dem heller til å gjøre det som er rett og skal gjøres mot våre fiender. Tenk på hva vi skylder de tusener av landsmenn som enten er faldt eller er blitt ført bort i tysk fangenskap. De har gitt sitt liv og sin frihet i kampen mot våre undertrykkere. Også i de forestående kamper vil mange av våre kamerater stupe, men seir og frihet er verdt ofre. Vi vil også gjøre vårt for Norges sak.

En av general Eisenhower bemyndiget mann har sendt ut følgende opprop til befolkningen i de besatte land:

"Denne meddelelse er av stor betydning, og mange menneskelig avhenger av om den blir tilstrekkelig hurtig fulgt. - Luftkrigen har nå gått inn i en ny fase. Det er ikke lenger tilstrekkelig å holde seg vekk fra jernbaner og andre krigsviktige anlegg i tilfelle uroligheter. De truede områder må rømmes totalt, hvis en invasjon skal kunne finne sted uten unødig tap av menneskelig liv. Derfor: folk som bor i et område av 35 km. fra enhver kyststrekning, må være forberedt til på 1 - en - times varsel å kunne forlate stedet. Likeledes med hensyn til innbyggere i større byer; disse må fjerne seg minst 2 km. fra bygrensen eller andre truede anlegg. Unngå å benytte landeveger, hold Dem til små stier o.l., vær lengst mulig vekk fra jernbanelinjer og broer. Fremfor alt må større sammenstillinger unngås, da dette lett kan bli tatt for troppekonsentrasjoner, og bli beskytt. - Advarsel vil bli gitt ved hjelp av blader som kastes ut av flyene, og gjennom radioen. - Hvis dette blir fulgt nøyaktig, vil mange menneskelig bli spart" slutter general Eisenhowers mann.

Det går mange rykter om russiaer. Det er opplagt at ikke alle disse behøver å medføre riktighet, men vi må være klar over at nazistene en dag vil forsøke å slå til for alvor; og da må det ikke lykkes dem å oppnå sin hensikt. De er ganske sikkert klar over at det finnes mange illegale organisasjoner og andre som motarbeider forræderens program, og nazistene gjør alt de kan for å knuse dem. Men det må ikke skje! - Hvis tyskerne skulle komme over noen som de tror sitter inne med viktige opplysninger som kan være til hjelp for forræderne, skyr de intet middel for å få fram sannheten. Vi har tusenvis av eksempler på tyskernes råskap og sadisme, og ingen kan på forhånd si om han er sterk nok til å stå seg mot den tyske tortur. Derfor: Hvis du skulle høre rykter om russia, så vær ikke likegyldig, men mist heller ikke fatningen; ta dine forholdsregler og gå i dekning hvis du tror det er fare på ferde. - Dette var en av grunnene til at du må være forsiktig. En annen er at landet trenger deg nå. Invasjonsgeneralen, Eisenhower, har med egne ord sagt at han regner med det norske folk når oppgjørets time kommer, og da må færrest mulige sitte i de tyske fengsler eller konsentrasjonsleire. Vær på vakt!

==

V e s t f r o n t e n: Vestfronten ble opprettet tirsdag 6. juni som følge av den Allierte invasjon på Normandies kyst. Da London-kringkasteren om formiddagen den 6. kom med den sensasjonelle melding, var det med ett som en kunne se krigens avslutning ikke langt borte. Ekspedisjonstroppenes kommunike nr. 1. så omtrent slik ut: "Natten til tirsdag 6. juni begynte de Alliertes landsetning av tropper og materiell på nordkysten av Frankrike. Støttet av store mengder krigsskip og veldige formasjoner bombefly begynte landsetningen av de første britiske og amerikanske soldater på fransk jord." - I senere meldinger het det at ~~av 191 tyske~~ Caen var erobret. I dette område pågår det enno heftige panserslag. - Som følge av masselandinger av transportfly på Cherbourg-halvøya oppsto det heftige kamper her. De neste byer som falt i invasjonstroppenes hender var Bayeux, Isigny og Carentan. Heftige kamper pågår ved elvene Vire og Orne. - Grunnen til at Bayeux ble erobret uten større kamper, var de franske patrioters betydelige innsats, bl. a. i form av spionasje i tyske anlegg. - De siste meldinger sier at Montgomery har opprettet sitt hovedkvarter i selve Frankrike, og at de første amerikanske flybaser er etablert på fransk jord. Videre meldes det at de Allierte nå holder en kyststrekning på ca. 100 km. På enkelte steder har de trent 27 km. inn i landet. Tilsammen er det nå tatt over 10 000 tyske fanger. - Mandag besøkte Churchill invasjonsfronten. - Denne veldige kraftprestasjon fra de Alliertes side var vel neppe tyskerne forberedt på. De tenkte seg vel invasjonen som noe i retning av de tidligere "commandoraid", og trodde at "Festung Europa" var uinntagelig. Hendelsene har vist noe annet.

I t a l i a: Etter inntagelsen av Roma fortsetter den Allierte framrykking i helene på de flyktende tyske armeer. Frontlinjen går her fra Orbetello til Viterbo. Derfra i en bue om Terni til Rieti, som det kjempes om. Fra Rieti går den i rett linje til Aquilla og videre til Chieti hvor den dreier av mot nord til Pescara. Den 3. armé befinner seg nå 120 km. nord-vest for Roma.

Ø s t f r o n t e n: Den russiske offensiv på Det karelske nes synes å være begynnelsen til den russiske storoffensiv. Russerne har trent gjennom størstedelen av de finske stillinger i dette område, og rykker fram med stormskritt.

==

UNGDOM OG
HANDLING

Nr. 3. 20. Juni 1944.

=====

Den norske forsvarssjef uttaler:

Situasjonen i forbindelse med arbeidsmobiliseringen er behandlet av statsministeren og flere ganger av Øksnevad. Det ser ut til at kampen er vunnet i første omgang, et resultat som de norske myndigheter har hilst med glede. Det viser at ungdommen følger de paroler som kommer fra de norske myndigheter og fra hjemmefronten. Det gjelder å unngå at norsk ungdom kommer i tysk militærtjeneste og i det hele tatt i arbeid for tyskerne. Den allierte krigsledelse har gitt beskjed om hvordan folk skal forholde seg. Disse direktiver gjelder også for arbeidsmobiliseringen.

Dann grupper og velg gruppeledere. Søk tilknytning til pålitelige folk i strøket, og finn en fastboende som dere kan stå i stadig kontakt med. Organiser matforsyning, nyhetsformidling (herunder også paroler fra regjeringen, fra den militære ledelse og fra hjemmefronten) og instruksjon i våpenbruk. Hold vakt og vær alltid fluktparert og planlegg forsvaret i forbindelse med flukten. Venn dere til å leve på feltfot. Styrk fysikken og motstandsevnen. Det er en betingelse for en hær at den viser disiplin og at det er kameratskap og lojalitet overfor lederen.

Enkelte har satt arbeidsmobiliseringen i forbindelse med den nye avtale med de allierte. Det som tyskerne, quislingene og enkelte av avisene i våre naboland sier om denne er bare sludder. Den sikrer bare de allierte som kommer til Norge at de får adgang til å ta de militære hensyn som under krig må gå foran de sivile hensyn. Men det er sikret norsk rettspleie og at norske myndigheter fritt kan utføre sin virksomhet med de modifikasjoner som de militære operasjoner krever. Av hensyn til at det også er en Murmanskfront og at tyskerne kan komme til å måtte rømme denne, har vi fått en avtale med Sovjetunionen i tilfelle russerne kommer til å kjempe på norsk jord. Om det kommer til å skje beror på de taktiske forhold. Men vi kan ikke vente at de vil stanse ved grensen og det er dessuten i vår interesse at tyskerne blir fordrevet. Derfor var det behov for å regulere forholdene mens man hadde tid.

=====

I disse dager er det 3 år siden Tyskland overfalt Sovjetsamveldet. Og like lang tid er forløpet siden Goebbels og hans propagandamaskin forkynte at på en måned skulle "barbarstaten" få dødsstøtet.

I dag står Tyskland overfor nederlaget. De retirerer i syd og i vest og venter med gru på russernes sommeroffensiv. De må stive opp dødstrøtte soldater og en apatisk hjemmefront med en hysterisk propaganda om nye "dødbringende" våpen og gjengjeldelsesaksjoner.

Når Nazi-Tyskland idag "taper på alle fronter" og er tvunget til å se det endelige nederlag i øynene, så skyldes dette i første rekke Sovjets innbitte og heroiske kamp gjennom disse 3 årene.

Det er de katastrofale tap som Tyskland har lidd i Sovjetsamveldet som har bevirket at nazistaten i dag er moden for dødsstøtet.

Fra alle de okkuperte land går det i dag takknemlige tanker til den store allierte i øst. Vi beundrer de vepnete styrkers innsats, og vi beundrer den russiske sivilbefolknings uendelige oppofrelse. La Sovjets innsats være en spore for oss i vår egen kamp. La oss tenke på hva russerne har måttet gjennomgå av lidelser i disse 3 årene. - La oss få anet å samle oss om enn reisetillatelsen til sommerferien og en go potetavling. La våre vakre tanker om russerne bli omsatt i aktiv bevisst handling - til kamp for frigjøring av fedrelandet.

Det er den beste takk vi kan gi det russiske folk.

=====

F ø r e r l ø s e f l y .

Tyskerne har nå laget et nytt stimulansemiddel for sine retirerende soldater: Robot-flyet, eller robot-bomben. Dette har i de siste dager blitt slått veldig opp i de tysk-kontrollerte aviser - foran meldingene om de alliertes seierrike framgang på alle fronter.

Mange har sikkert studert på hva dette "ukjente" kan være. Av de mangelfulle opplysninger som den tyske presse gir, kan det synes som om tyskerne vegrer seg mot å måtte ut med den virkelige sannhet, at det hele bare er et bluffvåpen.

Følgende detaljer er konstatert m.h.t. "dynamitt-meteorene": 1) De er ikke større enn en bombe av middels kaliber, og har følgelig heller ingen usedvanlig sprengvirkning. 2) "Projektilene" har en fart av 450 - 600 km. i timen; en grense som uten vanskelighet overskrides av et hvilket som helst moderne jagerfly. Som følge av dette kan "bombene" skytes ned eller bringes til eksplosjon av de vanlige forsvarsvåpen. 3) At de er styrt pr. trådløs utelukker ikke at de Allierte kan styre dem fra egne spesialkonstruerte sendere, noe som åpner veldig perspektiver når bare de viktige bølgelengder finnes.

=====

I de siste dager har de Allierte hatt jevn framgang på alle fronter. I Frankrike er Cherbourghalvøya avskåret, og det meldes at stadig flere tyskere overgir seg. Landgangstroppene holder nå en kystlinje på 120 km. og fronten er ca. 200 km. lang.

Den forbausende hurtige Allierte framrykking i Italia pågår ennå. En by 16 km. nord for Grosseto er erobret. Videre er Pervgia, Assisi og Foligno besatt. I tillegg til dette kommer den franske besettelse av Elba, som nå er fullført.

Fra Russland meldes at offensiven på Det karelske Nes nå begynner å anta karakter av lynkrig. To forsvarslinjer, foruten Mannerheimlinjen, er gjennombrutt, og det er bare et tidsspørsmål om når Viborg faller.

=====

UNGDOM OG
HANDLING

Nr. 4.

27. Juni

1944.

En ser ofte hevdet at det finske folk aldri har villet denne krigen. Det er landets ledere som har ført folket bak lyset - og som har bragt landet inn i en slik fortvilet situasjon. Det er meget som taler for at en slik framstilling er riktig. Men hevder man at den er det, da kan man anstendigvis ikke i neste åndedrett prise det finske demokrati og den finske frihet. Et land der ledelsen i en slik grad har isolert seg fra det øvrige folk, kan ikke påberope seg noe demokratisk styresett.

Som bekjent betyr ordet demokrati folkestyre. Folket velger sine representanter og styrer landet gjennom disse, m.a.o. disse representantene, eller lederne skal i sine uttalelser og i sine beslutninger gi uttrykk for folkeviljen. Den finske folkevilje i dag ønsker de tyske "gjester" pokker i vold og den ønsker et fredelig forhold til den store nabo i øst.

Men Finnlands ledende politikere sier noe ganske annet. De kjemper vekselvis for Europas og for Nordens frihet - og til og med for større livsrom. I Finland er det demokrati, lærte vi på skolen og det hører vi idag også. Er man da klar over at mange av de finner som både i førkrigsårene og nå under krigens år har våget å ta avstand fra de reaksjonære ledes politikk - i dag befinner seg i fengsel. Bare i Helsinki befinner det seg 23 000 politiske fanger. D.v.s. nesten alle som klart har sett og forstått at Finnlands politikk var uklok og tildels katastrofal, nesten alle som kunne forklare det finske folk dette og som kunne lede en fast opposisjonspolitikk mot regjeringen, de er "uskadeliggjort".

La oss like godt slå fast: i et land hvor man slår ned enhver opposisjonsytring med hard hand, og hvor man fengsler lederne for en klar, bevisst opposisjonsbevegelse som loyalt arbeider på demokratisk grunnlag, der hersker det ikke folkestyre - der er demokratiet en illusjon.

Den kamp de forente nasjoner fører i dag er en kamp mot det rene, utillyllete diktatur - og det er en kamp mot slike illusjonsdemokratier som har hersket i Finland og i mange andre land.

De forente nasjoner og deres forbundsfeller kjemper for å fjerne det skinnendemokrati som har hersket i så mange land, og de kjemper for å virkeliggjøre et sant folkestyre, for et politisk såvel som for et økonomisk demokrati. Når det finske folk en gang går sammen med oss i en slik kamp, da blir Finnlands sak Norges sak - og først da!

++++

K r i g s o v e r s i k t .

Cherbourg er nå praktisk talt tatt. All organisert tysk motstand er nå opphørt. Russerne har på en 300 km. lang strekning fra Vitebsk i sør for Slobin laget 7 brede bresjer i den tyske front.

V e s t f r o n t e n : Vi kan nå rekne med at de 30 000 tyskere som var avskåret på Cherbourghalvøya er ferdige. Dette er omtrent 4 divisjoner. Søndag morgen ble de siste kamper om Cherbourg innledet. Sterkt understøttet av fly, krigsskip og tungt artilleri gikk amerikanernes infanteri til angrep på byens indre befestninger. I går ettermiddag, etter at de var trengt inn i byen, sendte amerikanerne den tyske kommandant et ultimatum hvori det het at tyskerne nå hadde forsvart seg

tappert og at de nå øyeblikkelig måtte overgi seg. Etterhvert hadde tyskerne bare krigshavnen igjen, men de overga seg likevel ikke samlet. Tyskerne har ødelagt Cherbourgs havn så godt som mulig. Kaianleggene var laget av granitt for å motstå Atlanterhavets bølger. Derfor har det ikke lyktes tyskerne fullstendig å ødelegge havneanleggene. Dessuten lå allerede for et år siden planene ferdige til gjenoppbyggingen av havneanleggene i Cherbourg. Tyskerne kan ødelegge havner, men de allierte bygger dem allikevel raskt opp igjen. Vi har Derna, Bengazi, Tripoli, Augusta og Neapel, disse havner ble fullstendig ødelagt av tyskerne, men ble bygget opp igjen på kort tid av de allierte, Augusta på ett døgn. Erobringen av Cherbourg vil av denne grunn sikkert komme til å framskynne utviklingen på brohodet. Engelskmennene vest for Caen har nå gått til angrep på de tyske stillinger. Ved Caen står det kanoner med 7 meters mellomrom; også øst for Orne-munningen er det harde kamper i gang. Tyskerne hadde tenkt å sette flyvende bomber inn mot brohodet, men det viser seg at de allierte har erobret det dertil bereknede, men dog ikke ferdigbyggete utskyttingssted. Stillingen i Normandie er i dag svært vanskelig å greie for den tyske overledelse, fordi de franske friskarer er så sterke at de faktisk truer tyskerne i ryggen. Bretville og Fontany er erobret og vegen til Caen er brutt.

Østfronten: Den russiske offensiv pågår nå med full styrke på midt-avsnittet. Russerne har brutt igjennom de tyske linjer nord og syd for Vitebsk. Innbruddstedene er henholdsvis 80 km. brede og 30 - 40 km. dype. Mandag meldtes at russiske tropper har trent inn i Vitebsk og omringet 5 tyske divisjoner som nå tilintetgjøres under voldsomme gatekamper. Ved Mogilev har de russiske styrker drevet en 75 km. bred og 30 km. dyp kile inn i de tyske forsvarsverker. De står nå 10 km. øst for byen. Byen Slobin er erobret. De russiske tropper står allerede 50 km. vest for Vitebsk. Et annet russisk framstøt går i retning av Orsja. Den røde arme står nå 3 km. fra byen. Russerne har gått over elven Dvina på en bredde av 35 km, og også elven Druth er overskredet NV. for Rogatsjev. På finskefronten fortsetter også offensiven. Kvitehavskanalen er fullstendig gjenerobret. To stasjoner på Murmanskbanen er også tatt, etter at russerne har gått over Svir i hele dens lengde og rykket fram opptil 40 km.

I t a l i a : General Alexanders tropper rykker videre fram i Nord-Italia. Havnebyen Piombino er erobret. De allierte er kommet mer enn halvvegs på vegen fra Grossete til Siena. På østkysten står de allierte styrker mindre enn 30 km. fra Ancona. De tyske tropper gjør allerede nå forberedelser på å rømme Livorno, ved å sprengte kaianleggene og andre viktige ting.

Luftoffensiven: De siste dagers bedrede værforhold har gjort mulig i stor utstrekning å bombe viktige mål på kontinentet. Jernbanenettet, veger, broer og skiftestasjoner i Normandie har vært sterkt angrepet. Sør for Caen angrep engelske bombemaskiner tyske troppeskonentrasjoner. Berlin og Bremen har vært utsatt for moskitoangrep. Rikskanselliet og Gestapokvarteret i Berlin er truffet natt til mandag. 1 000 fly har bombet Pas de Calais-området mandag.

D a n m a r k : I kjøbenhavn er det nå gjeninnført portforbud fra kl. 20 - kl. 6. etter at danske sabotører har sprengt en av de største våpenfabrikker i landet.

Siste meldinger: Det tyske forsvar på strekningen Vitebsk - Slobin, som er 250 km. lang, er i fullstendig oppløsning. Vegen til Polen og Øst-Preussen er nå ikke lang for de russiske armeer. Det meldes at polske og russiske partisaner i området like bak fronten har herredømmet over ikke så små områder.

UNGDOM OG
HANDLING

Nr. 5. 5. Juli 1944.

K j ø b e n h a v n . Det blir meldt fra Sverige at streiken i Kjøbenhavn fortsetter og nå må betegnes som generalstreik. Den danske sabotasje er i den senere tid blitt stadig hissigere, og da en våpenfabrikk for en tid siden ble sprengt i luften, fikk kjøbenhavnerne portforbud. Dette ble straks neglisjert, og det brøt ut streik blandt havnearbeiderne. Om natten ble det brent bål, Hitlers bilde ble kastet i flammene og befolkningen gikk rundt i gatene og sang den danske nasjonalsangen og "God save the King". Enkelte steder oppsto regulære gatekamper og tyskerne skjøt på befolkningen med 37 mm. kanoner. Hospitalene var overfylte, og søndag måtte Rikshospitalet og Kommunehospitalet meddele at de ikke kunne ta inn flere sårede.

Man rekker med ca. 100 drepte og ca. 800 sårede. Streiken fikk stadig større omfang. Fredag forstummet den kjøbenhavnske kringkasting. Tyskerne stoppet tilgangen på vann, gas og elektrisitet, og det var store vanskeligheter med matforsyningen. Til tross for at vegene offisielt var sperret, dro store deler av befolkningen ut av byen for å skaffe mat. Syklende ungdom og en rimelig svartebørs var til stor hjelp. Alle befolkningslag sto absolutt solidarisk. Tyskerne erklarte at det danske politi hadde sviktet sin oppgave og overtok selv vaktholdet. Tyske militære er blitt forsterket med 5 000 mann og Chalburgkorpset (danske frontkjempere) er tilkalt.

Kjøbenhavnerne nekter likevel å gjenoppta arbeidet før tyskerne går med på de krav som det danske frihetsråd stiller:

1. Opphevelse av unntagelsestilstanden.
2. Internering eller utvisning av Chalburgkorpset.
3. Ingen repressalier som følge av streiken.
4. Tilgang på vann, elektrisitet og gas.
5. Åpning av vegene.

Tyskerne meddeler at streiken allerede er opphørt, men Times' korrespondent i Stockholm hevder at arbeidsstansen tvert imot har bredt seg til Aarhus og Kalundborg. Det siste er vel mest sannsynlig, all den stund Kalundborg senner ut stadig nye oppfordringer om å gjenoppta arbeidet. Dette skyldes antakelig at tyskerne ikke er gått med på de tre siste punktene i det danske frihetsråds erklæring.

Siste: Streiken opphører i dag. Tyskerne har kapitulert overfor danskernes krav.

++++

F o r e l d r e :

Dere vil gjerne oppdra Deres barn til anstendige, lovlydige borgere - til å hate tyskerne og elske Norge. For visst er dere gode jøssinger! Dere bifaller ethvert angrep på fiendefronten, beundrer våre hjemlige sabotørers mot og offervilje. Men - dere viker tilbake for tanken på deres egne barn som aktive hjemmefrontsoldater. D e må vernes og beskyttes mot Gestapokøller og mørkeseller.

Har dere lov å tenke slik? Verden står i brann. To livssyn er tørnet sammen. Demokrati og frihet mot vold og tyranni. Våre allierte ofrer liv og helse i slagmarkens helvete Tusener av foreldre sitter alene igjen. De har måttet gi avkall på famililykke og eget velvære i kampen for den felles sak. Vi kjenner krigsmålene. Vi vet de er verdt ethvert offer. Har n o r s k e foreldre noen rett til personlige hensyn?